

טור חושן משפט סימן שלב

האומר לשלוחו צא ושכור לי פועלים בד' ושכרם לו בג' אינו נותן אלא ג' לא שנא אמר שכרכם עלי לא שנא אמר שכרכם על בעל הבית ואפילו עשו מלאכה ששנה ארבע ויש להם תרעומת על השליח ואם אמר לו בעל הבית בשלשה והוא שכרם בארבעה אם אמר להם שכרכם עלי נותן להם ד' וחוזר ונוטל מבעל הבית מה שההנהו וכתב הרמ"ה דווקא עד ארבע אבל יותר אינו נוטל מבעל הבית ואפילו שהמלאכה שנה יותר שלא יהא עושה סחורה בפרתו של זה

בית יוסף חושן משפט סימן שלב

ומבואר בדבריהם (הריף והראש) דהיכא דאמר ליה בעל הבית אוגר לי בג' ואזל ואגר בארבעה ואמר להו שכרכם עלי משלם להם ארבעה ואינו נוטל מבעל הבית אלא ג' וכן מבואר בדברי הרמב"ם ז"ל בפרק ט' מהלכות שכירות (ה"ג) ומשמע דאפילו לא מתגרי פועלים בבציר מארבעה אינו נוטל מבעל הבית אלא ג' דכיון דלא אמר ליה בעל הבית אלא בג' לא הוה ליה למיגר בטפי ולומר שכרכם עלי וכיון דשני בשליחותיה ונקט שכירותם עליו איהו דאפסיד אנפשיה ולפי זה הא דמייתי מהשוכר את הפועל וכו' וחוזר ונוטל מבעל הבית מה שההנהו מאי דאמר ליה בעל הבית למיגר ביה קרי הכא מה שההנהו: ובנוסחת ספר שלפני בדברי רבינו כתוב וחוזר ונוטל מבעל הבית מה שהתנה הוא ע"כ כלומר מה שהתנה עם השליח דהיינו ג':

וממ"ש רבינו בשם הרמ"ה דוקא עד ארבעה אבל יותר אינו נוטל מבעל הבית וכו'. משמע דנוטל מבעל הבית מה שההנהו היינו דאי לא מתגרי פועלים בבציר מג' וחצי שקיל ג' וחצי מבעל הבית ומפסיד חצי מביתו ואי לא מתגרי בבציר מארבעה שקיל כולהו ארבעה מבעל הבית דכל דלא הוה משכח לאוגורי בבציר מהכי מה שההנהו מיקרי וכן משמע מפירוש רש"י (עו. ד"ה וליחזי פועלים) אי נמי אף על גב דאית דמתגרי בג' אם עשו אלו מלאכה שנה ארבעה נוטל מבעל הבית ארבעה דכיון דמלאכתם שנה ארבעה מה שההנהו מיקרי וקאמר הרמ"ה דדוקא בשלא הוסיף על דברי בעל הבית אלא רביע הוא שנוטל מבעל הבית מה שההנהו אבל אם הוסיף טפי אינו נוטל מבעל הבית:

שולחן ערוך חושן משפט סימן שלב

סעיף א

אמר לשלוחו: צא ושכור לי פועלים בשלשה, והלך ושכרן בארבעה, אם אמר להם השליח: שכרכם עלי, נותן להם ארבעה, ונוטל מבעל הבית שלשה, ומפסיד אחד מכי"ס.

הגהת הרמא: ויש אומרים אם כל הפועלים אינן נשכרים רק בארבע, הבעל הבית נותן לשליח כפי מה שההנהו